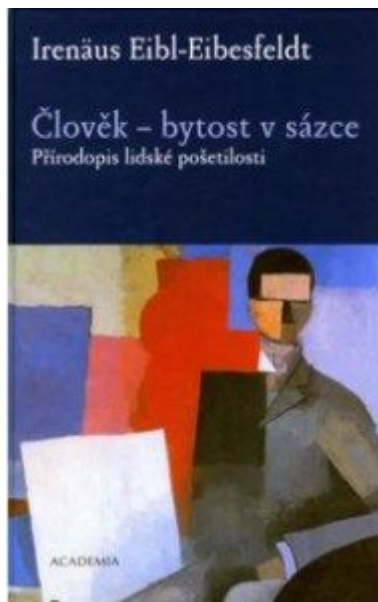

Zastavení nad knihou Irenäuse Eibl-Eibesfeldta: Člověk – bytost v sázce (Přírodopis lidské pošetilosti).

Irenäus Eibl-Eibesfeldt, narozený roku 1928 ve Vídni, je jedním z nejvýznamnějších zakladatelů **etologie člověka** – aplikace podobných pozorovacích a výkladových principů, jakých užívá etologie živočišná, na nás samé jakožto životní druh. Od svého učitele **Konrada Lorenze** převzal nejen mnohá metodologická východiska, ale i živý zájem o společenské dění a aplikaci poznatků svého oboru takřkajíc v životní praxi.

Když před necelými pěti lety u nás vyšla jeho naučně-populární kniha **Člověk – bytost v sázce**, biolog Stanislav Komárek se v předmluvě domníval, že „vyvolá živou diskusi“, neboť „se obírá některými společensky brizantními tématy“. Mýlil se, kniha prošla téměř bez povšimnutí. Proto jsme se rozhodli ji několika málo ukázkami připomenout.

Vyrovňuje se totiž mýty a dogmaty rovnostářství (včetně feminismu), multikulturalismu, environmentalismu, doktríny humanitářství, které jsou vesměs v rozporu jak s poznatky etologie člověka, tak sociobiologie a neodarwinismu, ale díky jistým silným nátlakovým skupinám jsou nadále implementovány do našich myslí.

V dnešní západní Evropě panuje velká nejistota v odpovědi na otázku, zda by státy měly nechat hranice otevřené pro přistěhovalce hledající práci a pro azylanty ze třetího světa, nebo zda by se přistěhovalectví mělo pokud možno zamezit, a ty, co tu již jsou, vracet tam, odkud přišli. Humanitární důvody se zde střetávají s politicko-ekonomickými úvahami. Je však také vznášena námitka možného „přecizení“, která je ovšem rázem smetena ze stolu s důrazným varováním a s poukazem na rasovou politiku třetí říše – jako by šlo o to samé a **jako by už ani nebylo možné brát ohled na vlastní zájmy**. Lze vůbec při tomto stavu věcí diskutovat o problému věčně? Na následujících řádcích se o to pokusím.

Problém přistěhovalectví má různé kořeny. Ve Francii a Anglii vznikl v souvislosti se zánikem jejich kolonií. Vlády se cítily být zavázány a zachovaly se k obyvatelům svých bývalých kolonií více než velkoryse. To vedlo ke vzniku často velmi zvláštních barevných menšin. Ve Francii vytvořili Afričani ze severní části Afriky masivní, přes milion lidí čítající blok, který vystupuje velmi sebevědomě. Některé hlasy dokonce hovoří o možné budoucí islamizaci země. **„Evropa bude barevná,“** zněl titulěk série článků od Rudolfa Walter Leonhardta, které se v roce 1985 objevily v časopise Zeit. **Je-li člověk sám Evropanem, nesmí se s tím prostě jen tak smířit,** a to nikoliv proto, že by svou vlastní skupinu považoval za nadřazenou, ale proto, že při vší úctě k ostatním by si rád hleděl vlastních životních zájmů a jakýkoli nátlak z jejich strany by jistě neuvítal. Inu, přežití prostě znamená genetické přežití.

Ve spolkové republice Německo byli v šedesátých letech najímáni cizinci jako pracovní síla, aniž by někdo pomyslel na možné následky. Bylo to přistěhovalectví bez přistěhovalecké politiky. Všeobecně panovalo přesvědčení, že většina zahraničních dělníků se vrátí do své vlasti, ovšem jejich návrat nebyl nijak smluvně zajištěn. **Na nátlak humanitárně motivovaných kruhů byl povolen i příjezd rodinných příslušníků.** A tak měla hustě osídlená západní Evropa najednou navíc co dělat s problémem přistěhovalectví.

Jde-li o přistěhovalce přístupné začlenění pocházející ze spřízněné kultury (...) je riziko jejich neintegrace mizivé. Evropská vnitřní migrace k tomu nabízí mnohé příklady (...). Spojujícím prvkem zde je společné západoevropské dědictví, které se projevuje v malířských, architektonických a hudebních evropských stylech. Tuto západní Evropu vytvářeli Řekové, Římané, Židé, Keltové, Germáni a Slované a mnozí další, jež jsou si z hlediska fyzické antropologie značně podobní. **Záměna jednoho typu evropské kultury tedy obecně nepředstavuje žádné potíže,** ledaže by u nějaké z nich víra vedla ke chtěné izolaci.

Pokud se k rozdílu ve víře či přesvědčení přidá ještě **rozdílnost fyzicko-antropologická,** naráží integrace na překážky, navíc přijíždějí-li imigranti v relativně krátkém čase, a mají tudíž možnost stýkat se se sobě podobnými. Jako skupina se potom vymezují vůči zbytku populace, která se ze své strany také ohraničuje.

Přistěhovalectví povede v takových případech s velkou pravděpodobností ke konfliktům, protože se v zásadě neliší od obsazení země.

Při poukazu na možný zánik Evropanů ve světě – který již začíná být přeplněn – slyšíme odpověď: „No a co?“ Takovéto stanovisko není přijatelné. Každý jednotlivec se jistě může svobodně rozhodnout, zda chce, nebo nechce mít děti, ovšem přivodit etnickou sebenenávist či lhostejností podmínky, které by v budoucnu mohly ohrozit vlastní společenství, je neetické. Obzvláště politici by si neměli dovolit zaujímat postoj typu „no a co“, protože se zavázali zastupovat zájmy vlastního národa a takové stanovisko by znamenalo, že nedrží slovo. Tento postoj je rovněž nedůsledný, protože ty samé osoby, pro něž zánik vlastního etnika znamená zdánlivě málo, ihned protestují, je-li ohrožen někdo jiný. Tím zastávají názor většiny biologů, kteří se zasazují o **etnický pluralismus,** s jediným rozdílem, a to že **biologové považují vlastní identitu za hodnou zachování.** Také snižování váhy tohoto problému považují za eticky nepřijatelné.

Obhájci liberální přistěhovalecké politiky se k přílivu azylantů vyjadřují vesměs tak, že nejde o velké přesuny populací. Pořád to však jsou desítky tisíc lidí, kteří se ročně pokoušejí o imigraci, což by z dlouhodobého hlediska vedlo opět k vytlačení domácího obyvatelstva. Většina domácích obyvatel se přitom podle průzkumů staví proti masové imigraci. Občas dokonce dochází k výbuchům xenofobie. Pak se ovšem přívrženci imigrace tváří překvapeně a hovoří o „iracionálním“ strachu nebo o demagozích, kteří nenávisť k cizincům podněcují. **Fakt, že by za touto „iracionalitou“ mohla stát rozumná snaha přežít, která má své fylogenetické kořeny, pro ně vůbec nepřichází v úvahu.** Ti sami politici utrácení miliony na obranné účely, aby zemi nebyl odcizen ani metr čtvereční půdy – z altruistických důvodů jsou však ochotni zemi komukoli postoupit. Žádného japonského či čínského státníka by něco takového nenapadlo.

I malé populace přistěhovalců se mohou stát vážnými konkurenty domácích obyvatel, jak ukazují mnohé příklady ze světa. Očekávat, že přistěhovalec ve vlastním zájmu omezí svou reprodukci, je naivní. Pro přistěhovalce by to přece byla špatná strategie: Pro zajištění vlastní existence musí získat moc, aby se zbavili nadvlády domácích. A moc lze získat množstvím. „Válka kolébek“ je v takovéto situaci takřka nevyhnutelná, přičemž zcela jasně jde o automatismy a pouze ze zanedbatelné části o vědomé strategie. Již v roce 1981 připadalo na jednu vdanou tureckou ženu 3, 5 dítěte, na vdanou německou ženu 1, 3 dítěte. Bude-li tento trend pokračovat, povede nevyhnutelně k zániku vlastního biologického dědictví.

Také bychom si neměli dělat žádné iluze o loajalitě mimoevropských přistěhovalců. Mají vlastní tradice, na kterých lpí, a mají jako všechny národy, které se nezřekly sama sebe, sklony k protěžování členů vlastního etnika. To je skutečnost, nikoliv xenofobní předsudek. Etnika, která chtějí přežít, koneckonců takto jednat musí. To však způsobuje problémy, protože k již zmiňované etnické izolaci se přidává ještě jisté **oportunisticko-kořistnické vyladění**, které je domácím obyvatelstvem pocítováno jako výzva k boji. Samozřejmě není možné předpovědět, jak se daná neevropská přistěhovalecká skupina bude v nějaké zemi chovat. Zkušenosti se severoafrickým muslimským blokem ve Francii však nejsou povzbudivé. Politici, kteří tuto problematiku zastírají (...) jednají nezodpovědně.

(Z knihy Irenäuse Eibl-Eibesfeldta Člověk – bytost v sázce, přírodopis lidské pošetilosti. Vydala Academia, nakladatelství Akademie věd České republiky roku 2005, překlad Marco Stella, předmluva Stanislav Komárek; ukázky z kapitoly Příliš mnoho dobra s. 151 – 156, kráceno).

Knihu je možné objednat v obchodě Knihy.abz.cz.